

1846-09-23

Møller, Hans Hartvig

Af Henrik Loft Nielsen

Fra <http://www.henrikpontoppidan.dk>

Hans Hartvig Møller var født 23.9.1846 i Barløse på Fyn, hvor hans far var sognepræst. Han blev cand. theol. 1875 og var i mange år hjælpepræst, først hos faderen, derefter forskellige steder på Sjælland. I 1887 blev han sognepræst i Følleslev-Særslev mellem Holbæk og Kalundborg, hvor han døde i embedet 21.8.1914.

Møller var således Pontoppidans sognepræst i den tid han boede i Snertinge i Særslev sogn, d.v.s. fra oktober 1899 til september 1902. Til jul 1900 sendte Pontoppidan sit højtidsoffer (et pengebeløb) til præsten, hvilket han som medlem af folkekirken havde pligt til. Men pastor Møller sendte pengene tilbage med et brev af [27.12.1900](#), hvori han begrundede sin afvisning.

Hans Hartvig Møllers brorsøn *Hans Hartvig-Møller* var mere positiv over for Pontoppidan. Som rektor ved Gl. Hellerup gymnasium brugte han fra og med 1920 udelukkende Pontoppidans romaner som bogpræmier til flinke studenter (se artiklen [Tilståelser](#)).

Hans Hartvig Møllers søster Signe var gift med fætterens departementschef C.F. Ricard; deres søn var den kendte præst *Olfert Ricard*. Han var kritisk over for Pontoppidan, se herom H.P. Rohdes artikel [Om Kirken og dens Mænd](#) fra 1984.

Hans Hartvig Møller var to gange meget rigt gift. Anden gang ægtede han i 1888 Laura Dons, f. Schaumann, enke efter den i 1886 afdøde godsejer Simon Andersen Dons til Hesselagergård ved Nyborg, hvorved han blev ejer af denne herregård. I 1898 overgik godset til den nu 21-årige stedsøn Andreas Dons.

H.H. Møller fik en ganske ejendommelig skæbne, som er beskrevet i Paul Nedergaard: *Personalhistoriske, sognehistoriske og statistiske bidrag til en dansk præste- og sognehistorie*, bd. 2, 1951, s. 313:

Han skrev en forhistorisk roman: "Kain i Nods land" samt talrige digte, artikler om kirkelige, sociale og politiske spørgsmål. 1892 var han konservativ folketingskandidat i Svinningekredsen. Rigdommen medførte, at han levede et herremandsliv, havde tjener, kørte med kusk i liber, ogsaa paa sygebesøg. 1896 fik han bygget en meget anselig præstegaard oppe paa et højere terræn end den gamle, med udsigt over Sejerøbugten; han anlagde en stor have med mange sjældne og smukke træer, et helt lille klippeparti, bygget af store sten, i haven var der drivhuse, og ved stuehuset var der vinterhave. Men da han var færdig med dette store byggeri, var det forbi med rigdommen. Han maatte søge embedslaan og senere om udsættelse med betaling af renter og afdrag. Spisestuen var 15 alen lang og beregnet til store selskaber; hans sidste aar var præget af ligefrem fattigdom, haven fik lov at gro til, og alt forfaldt. Han døde i embedet som en nedbrudt mand.

Muligvis har pastor Møllers økonomiske deroute været indledt på det tidspunkt Pontoppidan boede i Snertinge.